



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 207/2025
25.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Радише Трифуновића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Великом Градишту К.бр. 149/2022 од 17.12.2023. године и Вишег суда у Пожаревцу 2Кж1 29/24 од 04.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 25.02.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Радише Трифуновића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Великом Градишту К.бр. 149/2022 од 17.12.2023. године и Вишег суда у Пожаревцу 2Кж1 29/24 од 04.04.2024. године у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 4), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великом Градишту К.бр. 149/2022 од 17.12.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три месеца. Одлучено је и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу 2Кж1 29/24 од 04.04.2024. године делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Радише Трифуновића и пресуда Основног суда у Великом Градишту К.бр. 149/2022 од 17.12.2023. године преиначена само у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Виши суд у Пожаревцу окривљеног АА због извршења кривичног дела насиље у

породици из члана 194. став 1. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од два месеца, док је у преосталом делу жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Радиша Трифуновић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или преиначи другостепену пресуду и окривљеног ослободи од оптужбе, досуди тражене трошкове поступка и, сходно одредби члана 488. став 3. ЗКП, одложи извршење правноснажне пресуде.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је на седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног АА - адвокат Радиша Трифуновић у захтеву за заштиту законитости истиче да је правноснажном пресудом повређен закон из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, јер је код судије Мирослава Лукића постојало предубеђење у овом кривичном поступку, обзиром да је користио доказе из другог предмета (НП 57/2021 Основног суда у Великом Градишту), који је претходио овом кривичном поступку, а који нису били изведени на главном претресу. У вези са изнетим, бранилац наводи да је судија Мирослав Лукић у предмету Основног суда у Великом Градишту НП 57/2021 од 29.04.2021. године на основу члана 19. став 2. и 3. Закона о спречавању насиља у породици продужио хитну меру окривљеном АА привременог удаљења и привремене забране контактирања оштећене.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Наиме, према одредби члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија поротник који се морао изузети.

Одредбама члана 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП, предвиђене су ситуације у којима се судија или судија поротник мора изузети од вршења судијске дужности у одређеном предмету, због неког одређеног односа и повезаности судије са учесницима поступка или са предметом.

Из наведених законских одредби произлази да се о апсолутно битној повреди одредаба кривичног поступка о којој је реч и на коју се бранилац окривљеног позива у поднетом захтеву, може говорити само уколико се ради о учествовању у суђењу, односно на главном претресу у првостепеном поступку или о одлучивању у поступку

по редовном или ванредном правном средству, судије који се мора обавезно изузети из разлога прописаних у члану 37. став 1. ЗКП.

У конкретном случају, бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости не указује на неку од наведених процесних ситуација прописаних одредбама члана 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП, које представљају законом прописане разлоге за обавезно изузеће судије од вршења судијске дужности у одређеном предмету, већ само указује на постојање околности везане за поступање судије Мирослава Лукића у предмету Основног суда у Великом Градишту НП 57/2021 од 29.04.2021. године које, по ставу браниоца, изазивају сумњу у непристрасност поступајућег судије у првостепеном поступку, сходно члану 37. став 2. ЗКП, а што није основ за обавезно изузеће судије од вршења судијске дужности, па имајући притом у виду да се битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП односи само на разлоге везане за обавезно изузеће судије, када се судија мора изузети од судијске дужности у одређеном предмету, то, по налажењу овога суда, у конкретном случају није учињена ова повреда закона.

Из изнетих разлога, Врховни суд је одбио као неосноване наводе захтева браниоца којима се указује да је побијаном правноснажном пресудом на штету окривљеног повређен закон из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА - адвокат Радиша Трифуновић у захтеву за заштиту законитости истиче да је опис радње извршења кривичног дела у којој је наведено да је окривљени АА нанео повреде оштећеној у намери да спречи даљи сукоб између ње и оца ББ, представља школски пример крајње нужде, јер је окривљени АА поступао у искључивој намери да отклони опасност која је претила његовом оцу, а како је то навео и у својој одбрани. Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног истиче и да у описном чињеничном стању суд није навео да је окривљени био свестан свог дела и хтео његово извршење и да је био свестан да је његово дело забрањено, из којих разлога изостају и субјективни елементи кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Према одредби члана 20. став 2. КЗ, крајња нужда постоји када је дело учињено ради тога да учинилац отклони од свог добра или добра другог истовремену нескривљену опасност која се на други начин није могла отклонити, а при том учињено зло није веће од зла које је претило.

Из чињеничног описа дела у изреци правноснажне пресуде произлази да је окривљени АА у време и на месту ближе описаним у изреци пресуде, у стању урачунљивости, свестан свог дела и да је исто забрањено, при чему је хтео његово извршење, применом насиља угрозио спокојство и телесни интегритет своје супруге, оштећене ВВ, као члана своје породице са којом живи у истом породичном домаћинству, на тај начин што је у току вебралне расправе тангицијалним превлачењем ноктима преко тканине горњег гардеробног дела одеће коју је носила

оштећена нанео лаку телесну повреду у виду три коса пругаста међусобно скоро паралелна крвна подлива коже у левом поткључно-дојкином делу промера око 10x1 цм, а након тога притиском прстију шаке оштећеној нанео четири овална крвна подлива на десној половини предње стране грудног коша промера око 2x1 цм и један крвни подлив приближно кружног облика на предњој страни леве надлактице, а након тога одгурнуо од себе, те је услед пада оштећена главом ударила у врата којом приликом је задобила лаку телесну повреду у виду ране у пределу леве половине чела величине 3 цм.

По налажењу овога суда, из наведеног чињеничног описа радње извршења дела, из изреке пресуде не произлази да је окривљени радњу предузео ради тога да отклони од свог добра или дробра другог истовремену нескривљену опасност која се на други начин није могла отклонити, а при том учињено зло није веће од зла које је претило, у смислу одредбе члана 20. став 2. КЗ. Такође, из изреке побијане правноснажне пресуде јасно су означени сви субјективни елементи, па и облик виности-директан умишљај.

Према томе, у радњама окривљеног стичу се сви субјективни и објективни елементи кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ за које је правноснажном пресудом оглашен кривим, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1.ЗКП, оцењени као неосновани.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости као незаконите доказе означава образац евидентирања и документовања насиља и налаз и мишљење вештака Драгана Јечменице. Незаконитост обрасца за евидентирање и документовање насиља, који је сачињен од стране доктора Недељка Васића, бранилац окривљеног види у чињеници да исти није потписан од стране медицинске сестре ГГ која је била присутна приликом обављања прегледа у Дому здравља Велико Градиште. Одбрана сматра да наведени образац за евидентирање насиља у породици јесте доказ у кривичном поступку и када се оштећена користи својим законским правом из члана 94. став 1. ЗКП, али да у ситуацији када исти није прописно састављен, односно није потписан од стране свих овлашћених лица и када сам вештак медицинске струке указује да су одређене повреде погрешно наведене у предметном обрасцу исти представља незаконит доказ. Образлажући незаконитост налаза и мишљења судског вештака Драгана Јечменице, одбрана наводи да је исти сачињен на основу предметног обрасца, да је вештак имао у виду целокупне списе предмета Кт бр. 103/21, те да из цитираних података који су се нашли као увод налаза и мишљења јасно произлази да је вештаку била доступна изјава оштећене, а како се иста користила својим законским правом да не сведочи пре него што су вештаку достављени списи наведеног предмета само вештачење је незаконит доказ у смислу члана 16. став 1. ЗКП.

По ставу Врховног суда налаз и мишљење судског вештака Драгана Јечменице не представља незаконит доказ у смислу члана 16. став 1. ЗКП, а ово из следећих разлога:

Из списка предмета произлази да је јавни тужилац Основног јавног тужилаштва у Великом Градишту издао наредбу Кт 103/21 од 27.05.2021. године да се изврши судско

медицинско вештачење телесних повреда оштећене ВВ из ..., да се исто поверава сталном судском вештаку проф. др. Јечменица Драгану из У означеној наредби дат је и прецизан задатак вештачења. На основу наредбе Основног јавног тужилаштва у Великом Градишту Кт 103/21 од 27.05.2021. године проф. др. Драган Јечменица судски вештак дао је налаз и мишљење које је дана 05.07.2021. године примљено у ОЈТ Велико Градиште.

Како је вештачење обављено на основу наредбе тужиоца, од стране вештака медицинске струке овлашћеног за давање налаза и мишљења те врсте, који је исто дао сагласно правилима струке у складу са одредбама члана 113. до 124. ЗКП, те како је у потпуности поступљено према наредби тужилаштва, као и да није засновано на исказу оштећене ВВ, обзиром да је вештак имао у виду да се оштећена дана 26.05.2025. године користила правом да не сведочи у овом поступку, то по оцени Врховног суда овако спроведено вештачење представља доказ који се заснива на Законику о кривичном поступку, супротно наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, па побијане пресуде нису донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Осталим наводима захтева којима бранилац окривљеног указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконит доказ означава – образац за евидентирање и документовање насиља, по ставу Врховног суда, указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, обзиром да бранилац оспорава доказну снагу наведеног доказа.

Поред изнетог, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости означава и образлаже и повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени и његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440, 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног АА наведеном делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић